

Wat voelt een huis als het lang niet wordt gebruikt?

Vier kinderen uit de buurt banen zich een weg door het halletje met stapels reclamefolders. De hele zondagochtend hebben ze rondgehangen op de stoep van de François Valentijnstraat in Almere. Ze hebben het geheimzinnige gordijn op de eerste etage zo vaak vanzelf open en dicht zien gaan, dat ze graag willen kennismaken met 'een pratend pand': op het oog een gewoon rijtjeshuis dat te koop staat, maar dat theatervormgeefster Judith Hofland heeft volgestopt met interactieve technieken.

De Amsterdamse kunstenaar hoopt met dit project in een nieuwbouwwijk meer sympathie op te wekken voor leegstaande huizen. Op verzoek van BonteHond, een theater- en productiehuis voor familievoorstellingen in Flevoland, keek ze rond in Almere om te ontdekken welke indruk de stad op haar maakte. Het viel haar op dat in Almere Centrum veel huizen leeg staan. 'Maar de wijken verderop dijen uit, daar wordt volop gebouwd. Dat is paradoxaal.'

Hofland vroeg zich af hoe een huis zich zou voelen als het lang niet wordt gebruikt. Een vraag die actueler wordt nu huizen door de crisis langer in de aanbidding zijn.

Woningcoöperatie De Alliantie stelde voor twee maanden een te koop staand pand beschikbaar: nummer 46 in buurt 35 van Almere Oostvaarders. Daar is tot 22 november op vaste tijden de installatie Half Huis te zien, te horen en te voelen. Bezoekers kunnen zelf door het huis dwalen en waar 'handen', 'oren' en 'ogen' staan afgedrukt de dialoog aangaan met François Valentijn 46.

De stapels reclamefolders op de deurmat verhogen bij binnenkomst weliswaar de zieligheidsfactor - hier is (te) lang niemand geweest - de kale nieuwbouwkeuken boezemt daarna flink angst in: kastjes kleppen als een klappertan-

dend gebit. Maar gelukkig, uit de oven komt een warme stem: 'Ik vind het leuk dat je er bent. Ik wilde je vragen: wil je hier komen wonen? Dan kunnen we op zolder verstoppertje doen. Dan kan ik een heel huis worden.'

Uit alle hoeken en gaten klinkt vervolgens diezelfde uitnodigende stem van acteur Jeroen de Man. Bezoekers die neerstrijken op vilten matten in de slaapkamer vraagt hij wakker te worden. Filmbeelden van de overkant trekken over het plafond. In de belendende ruimte klinkt door stopcontacten buurergerucht van vioolspelende kinderen en babygebrabbel.

Wanneer het gordijn in de kinderkamer sluit, licht meubilair op in neonverf. En in de kelderkast - het warmste, veiligste plekje volgens de stem - maakt het huis je deelgenoot van zijn eenzaamheid: het smeekt je als je blijft niet door de rode deur weg te gaan. Doe je dat toch, dan breekt zijn hart. Het huis huilt, letterlijk, met tranen als tuiten die over zijn ramen stromen.

In de voortuin staat een bouwkeet van het zogenaamde makelaarskantoor Makelaar+. Daarin wordt iedereen ingewijd in de opgeblazen praatjes van huizenverkopers. De acteurs Wouter Zweers en Milo Zipson spelen twee snelle jongens die overal ter wereld in pandjes zitten. Maar dit rare huis krijgen ze niet aan de man gebracht.

Hofland hoopt dat bezoekers het pand na afloop niet als een rotte kies zien, maar als een smachtend organisme. 'Een huis heeft warmte nodig, het moet gevuld worden met bewegende lichamen. Een huis dat lang leeg staat terwijl elders wordt gebouwd voelt zich dubbel eenzaam.'

Annette Embrechts

Half Huis van Judith Hofland door BonteHond. Vanaf 8 jaar. François Valentijnstraat 46, Almere Oostvaarders. T/m 22 november.